

## **RABBIJNSE DISPENSATIE**



Voordat hij de Sefardische opperrabbin van Israël werd, diende **Rabbi Mordechai Eliyahu** ooit als rechter in de rabbijnse rechtbank voor het zuiden van Israël, in Beersheva. In die jaren reisde hij vaak naar de beroemde Kabbalist **Baba Sali** om die te bezoeken in het nabijgelegen stadje Netivot. Baba Sali, op zijn beurt, heette hem altijd van harte welkom, en toonde grote genegenheid voor de grote Tora-geleerde.

In die dagen dat hij in Beersheva was, sliep Rabbi Eliyahu in een gehuurde kamer in het huis van een plaatselijke familie. Op een avond, terwijl hij was verdiept in het onderzoek naar de complexiteit van een Joodse wet op basis waarvan hij de volgende dag in de rechtbank zou moeten rechtspreken, werd er op zijn deur geklopt. Twee jonge mannen kwamen binnen, en kondigde aan dat Baba Sali Rabbi Eliyahu had uitgenodigd om samen met hem aan een mitswa maaltijd deel te nemen in het huis van de opperrabbin van Beersheva. De rabbin vroeg hen om zijn waardering aan Baba Sali over te brengen voor de uitnodiging, maar dat hij helaas verplicht was dat beleefd te weigeren, daar hij nog steeds in het jaar van de rouw was voor zijn moeder zaliger gedachtenis, en dus mocht hij niet deelnemen aan feestelijke aangelegenheden.

Een korte tijd later kwamen de twee jongemannen terug. Ze zeiden dat ze zijn antwoord en beweegredenen hadden doorgegeven, maar dat Baba Sali zei dat toch moest komen om met hem de maaltijd te gebruiken, en dat hij op hem wachtte. Rabbi Eliyahu besloot dat hij deze keer geen andere keuze had dan aan de uitnodiging te gehoorzamen: hoe zou hij iemand van het kaliber van Baba Sali kunnen weigeren?

Toen hij het huis waar de viering plaatsvond binnenkwam, zag hij dat Baba Sali aan het hoofd van de voorste tafel zat, zijn heilige gezicht straalde licht en zuiverheid uit. Zodra Baba Sali hem zag, gebaarde hij dat er nog een stoel zou worden gebracht, en dat Rabbi Eliyahu naast hem moest komen zitten. Nadat ze een korte tijd over een aantal Tora onderwerpen gesproken hadden, smeekte Rabbi Eliyahu om zich te excuseren, waarbij hij opnieuw verklaarde dat hij echt niet mocht deelnemen aan vreugdevolle vieringen dat jaar, en ook dat hij meer tijd nodig had om bronnen te bestuderen ter voorbereiding van het geval waarover hij zou moeten oordelen in het gerechtshof de volgende dag.

Baba Sali deed alsof hij niets gehoord had.

Rabbi Eliyahu zat voor een paar minuten stil, en herhaalde toen zijn verzoek. Baba Sali antwoordde: „Hoe kan je erover denken om mij hier alleen te laten, wie zal beschikbaar zijn om met mij over Tora te praten?”

Rabbi Eliyahu zat nog eens in stilte, maar nu helemaal verbaasd. Waarom stond Baba Sali erop dat hij bleef, hij kende de wet toch zeker net zo goed als hij deed?

Terwijl hij nog overwoog wat te doen, ging de deur open en drie politieagenten liep snel de kamer in. Achter hen kwam de eigenaar van het appartement waarin Rabbi Eliyahu woonde. De Rabbi vroeg zich af wat hij hier deed en waarom hij was gekomen met de politie.

Terwijl het viertal naar de tafel liep, riep de verhuurder uit: „Dat is hem! Dat is Rabbi Mordechai Eliyahu, die in mijn appartement woont.”

De agenten wendde zich tot Rabbi Eliyahu. De brede glimlach op hun gezichten gaven aan dat ze dolblij waren. „Wat een gelukkig man bent u, Rabbi!” riep een van hen.

De verbaasde rabbin wist niet waar ze het over hadden. Hij vroeg om een verklaring. Baba Sali, ondertussen, negeerde het hele gebeuren.

De agenten herinnerden Rabbi Eliyahu eraan dat hij en zijn twee collega-rechters eerder die dag voor de rabbijnse rechtbank tegen een vader een betwiste vordering van levensonderhoud voor kinderen had uitgesproken, die door de ex-vrouw was ingediend. De man was bekend in Beersheva en aan de politie voor zijn gewelddadige neigingen. Het lijkt erop dat hij enkele uren na het vonnis had gezworen om wraak te nemen op de drie rabbijnen.

De agenten vertelden vervolgens dat de man naar het huis van een van de andere rechters was gegaan en gevraagd had om binnen te mogen komen. Bij het verkrijgen van toegang, nam hij de zak in zijn hand, die hij had gevuld met modder en andere vuiligheid, en dumpte het op het hoofd en kleding van de rabbin. Daarna haastte hij zich naar het huis van de tweede rechter, waar hij deze keer zich niet tevreden stelde met het bevuilden en het beschadigen van de kleding van de rabbin, maar in plaats daarvan hem gewelddadig sloeg in die mate dat hij medische behandeling nodig had.

Die tweede rechter probeerde snel zijn collega's te waarschuwen. Hij nam contact op met de eerste rechter en leerde tot zijn ontsteltenis dat hij al was 'gezegend' met een bezoek. De twee mannen hadden vervolgens onmiddellijk geprobeerd om Rabbi Eliyahu per telefoon te waarschuwen, maar kregen geen antwoord. Zij belden toen de huisbaas, die hun vertelde dat de rabbin eerder wel thuis was geweest, verdiept in studie, maar dat hij er nu niet meer was. Ze werden bang en belden de politie.

De politie haastte zich om Rabbi Eliyahu te zoeken, maar toen ze geen spoor van Rabbi Eliyahu konden vinden of iemand die wist waar hij was, vreesden zij dat misschien deze keer de gewelddadige wraak-zoeker nog iets erger had gedaan, G-d verhoede. Terwijl hun bezorgdheid groeide, vroegen ze de verhuurder om hen in hun zoektocht te vergezellen. Onderweg herinnerde de laatste zich plotseling dat er sprake was van een feestelijke maaltijd, georganiseerd door de rabbijn van de stad. In de hoop dat dit de sleutel tot het verdwijnen was, waren zij gekomen in de politieauto om dat te controleren. „G-d zij dank dat we u levend en wel gevonden hebben,” concludeerden de politiemannen hun verslag.

Na hen te hebben bedankt voor hun bezorgdheid, wendde Rabbi Eliyahu zich tot Baba Sali en staarde hem aan. Een spoor van een glimlach danste op het gezicht van de heilige geleerde, alsof hij wilde zeggen: „Nou? Ben je het er nu mee eens dat het je was toegestaan om hier te blijven? Dit is niet alleen maar een feestmaaltijd, dit is jouw verplichte Dankmaaltijd dat je aan een levensgevaar bent ontsnapt!”

*[Translated (in English) and adapted by Yrachmiel Tilles from Baba Sali. The photo is taken from p. 144 of that same book.] [Met toestemming in het Nedderlands vertaald door Zwi Goldberg.]*

### **Biografische aantekening:**

**Rabbi Jisrael Abuhatzira** (1890-4 Shvat 1984), of "**Baba Sali**," zoals hij liefdevol bekend stond in heel de Joodse wereld, werd geboren in Tafillalt Morokko in een van de meest vermaarde Joodse families. Reeds op jeugdige leeftijd stond hij bekend als een geleerde, leider, wonderdoener en groot kabbalist. In 1964 verhuisde hij naar Isra[el, waar hij zich uiteindelijk vestigde in 1970 in de zuidelijke ontwikkelingsstad, Netivot.

**Rabbi Mordechai Eliyahu** (3 augustus 1929-8 juni 2010), de vorige Sefardische Opperrabbijn van Israël, werd geboren in Irak. Als een beroemd geleerde op ieder gebied van Tora, wordt hij tot op vandaag nog beschouwd als een van de leidende autoriteiten in de Joodse wet in Israël. Zijn zoon, Rabbijn Shmuel Eliyahu, is momenteel de Sefardische Opperrabbijn van Tsefat (Safed).

*Yrachmiel Tilles is co-founder and associate director of Ascent-of-Safed, and editor of Ascent Quarterly and the AscentOfSafed.com and KabbalaOnline.org websites. He has hundreds of published stories to his credit.*